

FÖRSVARETS

FORUM

nr 8 • 2013

Försvarsmaktens personaltidning

BYE BYE BALKAN

– nu har den sista svenska
Kosovostyrkan åkt hem

Morgondagens reservofficer

– kärnkompetens i Försvarsmakten

Över Östersjön i Mach 2

– en dag på jobbet för incidentflyget

AFGHANISTANS FLYGANDE AMBULANS • GMU-SUCCÉN I BODEN • NY INSATS PÅ PLATS

7-11

16

17-20

Aktuellt: Sanningen om APT.....	3
Tråkig lektyr från FPAN.....	4
Försvarsmaktens stöd till Filippinerna.....	6
Fokus: En epok på Balkan är slut.....	7-11
Afghanistans flygande ambulans.....	12
Framtidens reservare.....	13-15
På jobbet: Lasagne och Mach 2.....	17-20
Till sist: Välkommen till brickfabriken.....	21

FÖRSTASIDAN

FOTO:
ANNA NORÉN/
COMCAM

Jag skönmålar sällan

Novembermörkret till trots har jag sol i sinnet. Det är lätt att få det när man är ute i verksamheten och ser allt det bra som sker runt om i Försvarsmakten. Den senaste tiden har jag bland annat besökt Totalförsvarets skyddscentrum, övningen JC-13 och träffat eleverna vid Förbandschefskursen såväl som specialistofficerare på examensbal. Från specialistkompetensen i ett mobilt laboratorium i Umeå, via leran i Skåne, till en lektionssal på Karlberg och en bal i Vadstena. Olika uppgifter. Olika perspektiv. Men samma vilja av att utveckla och leverera överallt.

Nu finns det säkert de som tycker att jag skönmålar. Att jag bara väljer att lyfta fram det som är positivt, att jag inte förstår och ser alla utmaningar. Det gör jag. Jag vet att de finns där. Jag vet att det är tufft på många sätt runt om i organisationen. Jag vet att frågetecknen är många inför framtiden. Och det är just därför jag väljer den här infallsvinkeln. Jag har sagt det tidigare här och jag säger det igen: vi måste fokusera på att glaset är halvfyllt - inte halvtomt! Utmaningarna kommer till oss ändå.

Ett annat gott exempel på att vi levererar är incidentberedskapen - i luften, till sjöss och i land. I det här numret kan du bland annat läsa om vardagen för piloterna i incidentflyget. På webben finns det ytterligare texter som beskriver hur incidentberedskapen fungerar.

Även om vi nu avslutat truppinsatsen i Kosovo och kommer göra detsamma i Afghanistan under nästa år så minskar inte våra internationella kontakter och samarbeten, snarare är det tvärtom - de blir allt viktigare. Nyligen besökte jag Ryssland, som ju är en stor och viktig aktör i vårt närområde. Besöket var bra och gav mig möjlighet att fortsätta bygga en personlig relation med de ryska väpnade styrkornas ledning. Jag har också genomfört ett möte med mina nordiska kollegor där vi fortsatt våra diskussioner om möjligheterna till ett fördjupat nordiskt samarbete. Om vi ska klara våra framtida uppgifter är samarbeten med andra, hemma och borta, helt nödvändiga.

Vi går nu in i årets sista månad. Ett nummer av Försvarets forum återstår. Där tänker jag inte avslöja mina nyårsöften men däremot tänker jag beskriva mina tankar kring vilka frågor jag anser kommer vara viktiga för Försvarsmakten under 2014.

Tills dess - fortsatt med allt ert goda arbete!

Sverker Göranson
Överbefälhavare

REDAKTIONEN

Försvarsmaktens personaltidning finns även på www.forsvarsmakten.se och emilia. kontakt: ff-red@mil.se telefon: 08-788 88 88 (Informationsstaben)
ansvarig utgivare
ERIK LAGERSTEN, informationsdirektör
Nästa manusstopp: 29 november 2013
Beräknad utgivningsdag: 20 december 2013

redaktör
DAG ENANDER
dag.enander@mil.se
Försvarsmaktens informationsstab
grafisk formgivare
INGELA BERGSTRÖM
FMV, Grafisk produktion, Stockholm
Tryckt hos Tabergs Media Group AB

Redaktionen förbehåller sig rätten att bearbeta inkommet material. Enskilda artiklar ger inte nödvändigtvis uttryck för Försvarsmaktens officiella ståndpunkt. För ej beställt material ansvaras ej. ISSN 1100-8245
Genrebilder från Shutterstock.

Sanningen om arbetsplatsträffarna

Det finns en hel del myter kring kring arbetsplatsträffarna (APT) i Försvarsmakten, i synnerhet om deras syfte och hur de ska genomföras. För att APT sker i överensstämmelse med samverkansavtalet, fick FM HRC tillsammans med arbetstagarorganisationerna säkerställa att så sker genom ett bildspel som nu levereras till samtliga chefer i organisationen.

Meningen är att bildspelet ska vara ett stöd och ett diskussionsunderlag för varje enskild arbetsgrupp och ge tips på hur man kan genomföra och utveckla APT.

– I vissa grupper har APT fungerat bra medan andra har bristfälliga kunskaper om samverkan och syftet med APT. Därför behöver vi göra en del förtydliganden för att höja

kunskapsnivån säger Britt-Marie Romero, HR-specialist, som leder arbetet tillsammans med Charlotte Pelland.

Tillsammans har de listat de fyra vanligaste feluppfattningarna om APT – och den faktiska sanningen.

”Det finns inte tid för APT utan den tiden behöver vi till verksamheten.”

– APT bör ses som en möjlighet för arbetsgruppen att diskutera omprioriteringar, resursfrågor och hur uppgifterna ska lösas. På sikt ska APT leda till att få bort grus i maskineriet vilket istället sparar tid.

”Chefen ska inte närvara.”

– Chefen har en självklar plats på APT och ska vara en del i det arbetet. APT ska vara en dialog mellan chef och medarbetare, en möjlighet till inflytande för medarbetarna innan chef och ledning tar beslut i olika frågor.

”Det ska finnas en stående agenda vid varje arbetsplatsträff.”

– Innehållet i APT ska styras av vad som händer i verksamheten och vad arbetsgruppen har behov av att diskutera. En stående agenda kan vara hämmande för diskussionen. Ibland kan även ledningen behöva remittera en fråga till APT-grupperna för att få ett bättre och bredare beslutsunderlag.

”Vi ska inte diskutera verksamheten utan bara arbetsmiljö.”

– Ibland har APT blivit ett möte som bara handlar om trivsel och hur vi mår. Det är viktigt att fokusera på verksamheten men även så klart hur den påverkar vår arbetssituation och arbetsmiljö.

TEXT: JOAKIM GUSTAFSSON/
FM HRC

Låt internet utveckla dig

Är du intresserad av ledarskap och lärande i praktiken?

Vill du inspireras, utbyta erfarenheter och diskutera nya idéer utan att behöva resa iväg?

Då är Försvarsmaktens Ledarskap- och Pedagogikens (FMLOPE) nätbaserade utvecklingsmöte något att anmäla sig till.

Under fyra seminarier den 11 och 12 december avhandlas handledning, vikten av reflektion, pedagogiska tips för den som vill använda internet i utbildningen och hur man rent praktiskt gör för att mötas på Internet i en utbildningssituation. Utvecklingsmötet genomförs för första gången på Försvarsmaktens nya läroplattform på internet. Programmet är detsamma de båda dagarna. Som deltagare väljer du själv

hur mycket du vill delta och hur aktiv du vill vara.

Mötet är öppet för alla i Försvarsmakten inklusive Hemvärnet och frivilligrörelsen. Allt som behövs är en dator med tillgång till internet och en inloggning till läroplattformen. Instruktioner om inloggning ges efter anmälan på adressen fmlarplattform@mil.se.

För mer information, besök blogg.forsvarsmakten.se/fmlope/.

Rakel fungerade under Simone

När superstormen Simone nyligen slog till mot södra Sverige, visade radiosystemet Rakel sin styrka: All samverkan mellan samhällsviktiga aktörer fungerade precis som vanligt, enligt den sammanställning som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har gjort.

– Vi har inte tidigare varit med om att få en så bra helhetsbild över situationen. Vi fick alla svaren direkt och behövde inte själva ringa upp andra myndigheter och hamna i telefonkö, säger Christer Nilsson, ställföreträdande räddningschef i Bjuv.

Själva driften av Rakel påverkades minimalt under stormen. Några basstationer övergick visserligen till reservdrift men det påverkade inte användarna.

Ledare lärde sig krisberedskap

Samhället behöver ledare som är väl utbildade och väl medvetna om de resurser vi har för att gemensamt hantera kriser när de uppstår. Därför samlades ett 40-tal personer i ledande befattningar från det offentliga Sverige i Umeå för att gå kursen "Högre kurs i samhällets krisberedskap, steg 2", där de bland annat besökte Totalförsvarets skyddscentrum, SkyddC.

Förutom att vara ett svenskt nav för CBRN-området har Umeå även placerat sig på den europeiska kartan. Detta genom att, förutom SkyddC, även områdets forskning (FOI) finns i staden. Utöver detta har dessutom Umeå universitet

med regionala aktörer byggt upp "European CBRNE Center" som med stor framgång har lyckats få stora forskningspengar de senaste åren.

-Väldigt bra att veta vad som finns här. Från min synpunkt är det intressant vid en räddningssituation och den expertgrupp som finns här verkar vara en riktigt avancerad och rörlig resurs, sade Hans Ingbert, ställföreträdande räddningschef i Östra Skaraborg.

En av de specialutbildade officerarna lät besökare iförda rätt klädsel på händerna själva testa att ta prov med pipett och att försegla dem för leverans i en rättssäker beviskedja. Bland

annat fick Ana Norlén som är beredskapsdirektör vid länsstyrelsen i Kalmar prova på att med skyddshandskar och ytterligare tre barriärer ta prov med pipett. Där var det säkerligen inte lätt att ens behålla någon "fingertoppskänsla" i mätningen.

-Det här är verkligen intressant, säger Ana. Vi håller på och utvecklar personsanering hos oss i år och åren som kommer. Kul också att se att det som gör att det verkligen blir bra är de små detaljerna.

TEXT OCH FOTO:
WILHELM GULDBRAND/SKYDDC

68 sidor trist läsning

Det kan räcka med några knyckta träreglar eller ett bråk med ex-flickvännen på krogen - korkade handlingar som renderar i uppsägning från Försvarsmaktens personalansvarsnämnd (FPAN). Nyligen gavs deras verksamhetsrapport för 2012 ut och i många fall är det en ganska tragisk läsning över 68 sidor: kollegor som misshandlat, stulit från arbetsgivaren, skjutit vådaskott, uppträtt berusade eller trakasserat andra kollegor. Sammanlagt inkom 249 ärenden förra året, varav 226 ärenden avgjorts. Det vanligaste förekommande fallen är reservofficerare som varit oanträffbara: 81 fall (drygt en tredjedel av ärendena) avgjordes och ledde till uppsägning från Försvarsmakten.

Färre befattningar i Försvarsmaktens nya organisation

Arbetet med den kommande nya organisationen FM Org 18 genomförs nu i högt tempo, med flera parallella arbeten vid olika staber och ledningar i HKV. Det första steget var att förbanden den 1 november lämnade in underlag med konsekvensbeskrivningar och förändringsförslag.

Detta underlag ska analyseras av en arbetsgrupp och redovisas för chefen för produktionsstaben, som i sin tur lämnar över materialet till ledningsstaben.

- Detta är bara första punkten i det jobb som sträcker sig

fram till september 2014. Det ska beredas och konsekvensbeskrivas i flera omgångar mellan produktions-, lednings- och insatsstaben och förbanden kommer i högsta grad vara inblandade i det fortsatta arbetet, säger Fredrik Peedu på produktionsstabens planeringsavdelning.

Försvarsmakten har konstaterat att dagens organisation inte har en sammansättning och volym som är långsiktigt hållbar kopplat till tilldelad ekonomisk ram. I regeringsbeslut 5 har regeringen dessutom gett Försvarsmakten i uppgift

att minska lönekostnaderna med 500 miljoner kronor fram till 2019, jämfört med Försvarsmaktens nuvarande planering.

Genom att redan under andra kvartalet 2014 ha en tydlig målbild för 2018 kommer Försvarsmakten att besluta om en detaljerad införanplan, som för varje organisationsenhet beskriver vägen från FM Org 13 till FM Org 18. I och med det bedömer Försvarsmakten att det finns förutsättningar för att stegvis leda sig in i en ny organisation samtidigt som vi anställer efterfrågad kompetens.

- FM Org 18 kommer att innehålla betydligt färre befattningar än dagens organisation, men målsättningen är att vi successivt anpassar bemanningen utan omfattande omstruktureringar de närmsta åren, säger Fredrik Robertsson på Ledningsstaben.

Foto: Jimmy Croona/ComCam

Nytt avtal med Military Work

Nyligen skrev Försvarsmakten på den första centrala avsiktsförklaringen med rekryterings- och bemanningsföretaget Military Work.

– De grundar hela sin affärsidé på rekrytering och bemanning av personal med militär bakgrund och de kan marknadsföra vår personal på ett annat sätt än vi själva kan göra, säger Mia Jungfors, HR-strateg på funktionen för Arbetsgivarrelationer.

– Personer med militär bakgrund från Försvarsmakten är unika på många sätt, bland annat eftersom de är vana att lösa uppgifter både individuellt

och i grupp och trots utmaningar ser till att lösa den uppgift man har blivit ålagd. De är skickliga yrkesmänniskor – både tack vare sina erfarenheter och tack vare de utbildningar de har fått med sig från Försvarsmakten. Vi ökar våra kunders konkurrenskraft genom att förse dem med bra personal helt enkelt, säger Mikael Karlsson, vd på Military Work.

– Det är roligt att samarbeta med Military Work som har så god kunskap om den kompetens vi tillhandahåller med våra medarbetare. För Försvarsmakten handlar det om att kunna beskriva konceptet del-

Personaldirektör Per-Olof Stålesjö med representanter för Military Work.

tidssoldat på ett sådant sätt att både individ och andra organisationer förstår. Military Work hjälper oss med det, säger Försvarsmaktens personaldirektör Per-Olof Stålesjö.

Avstamp inför emilia 2.0

– Komplitera inte saker. Syftet med intranätet är enkelt: Att effektivisera vardagen.

Budskapet var glasklart från Fredrik Wackå som var inbjuden föreläsare vid den allra första emiliadagen som hölls i mitten av oktober på MHS Karlberg.

Vid endagsseminariet summerades nyttan med intranätet emilia som nu varit igång i ett halvår. Goda exempel lyftes fram och diskussioner fördes kring emilias fortsatta utveckling. Ett sextiotal webbplatsansvariga och redaktörer från hela landet deltog.

Statistiken från september visar att drygt 9 500 personer följer en eller flera samarbetsytor, över 6 000 sökningar görs i snitt varje dag, och den blå rutan "Mina genvägar" är populär. Det vanligaste sökordet i september var Högvaktsinstruktion, tätt följt av Vidar och unibest (uniformsbestämmelser).

Sökningar efter dokument eller personer är det man främst använder emilia till, enligt 350 svarande vid en rundfrågning. Därefter kommer nyheter och arbete i samarbetsytor.

Fredrik Wackå presenterade i

sin föreläsning vad som kännetecknar framgångsrika intranät. Det han tryckte särskilt på var att intranätet ska spara tid, för enkla viktiga behov och vara aktivt styrda. Han uppmanade till att hitta behoven: Ta reda på vad folk gör om dagarna.

– Den verkliga intranäthjälten är "servicedaktören". En redaktör som drivs av att effektivisera – inte publicera. Som är nöjd när rätt saker händer och som ständigt arbetar med förbättringar, sa Fredrik Wackå.

TEXT: KRISTINA ÅSTRAND
BOHMAN/INFOS

Färre men tjockare Försvarets forum

Under nästa år kommer tidningen du håller i handen komma ut sex gånger, till skillnad från dagens nio nummer om året. Förklaringen? Att kunna ge Försvarsmaktens anställda en mer fördjupad och initierad personaltidning – för samtidigt som utgivningsfrekvensen går ner, så går sidantalet upp: från dagens 24 till morgondagens 36 i normala fall. Under nästa år kommer också tidningen få en ny form och en rad nya beståndsdelar. Det första, lite matigare numret av Försvarets forum ligger i din brevlåda den 25 februari.

FN-dagen uppmärksammas

Den 24 oktober samlades medlemmar från Fredsbaskrarna, Kongoveteranerna och en rad andra samarbetsorganisationer vid FN-minnesmonumentet på Djurgården i Stockholm. Bland programpunkterna märktes kransnedläggning och tyst minut för bortgångna veteraner. FN-dagen har firats sedan 1948 och datumet är det då FN-stadgan trädde i kraft.

CITATET

"Vem hade föreställt sig att vi någonsin skulle sätta in den svenska armén vid Hindukush?"

Utrikesminister Carl Bildt till DN i samband med att regeringen kommit överens med S och MP angående Sveriges fortsatta militära insats i Afghanistan. Dagens 350 soldater ska efter nästa sommar vara 50. Hinkundush är ett bergssystem i Afghanistan och Pakistan. Högsta toppen är Tirich Mir, 7 690 meter.

Försvarsmakten skickar stöd till Filippinerna

Miljontals hemlösa och 10 000 befarat döda – det fasansfulla resultatet av tyfonen som nyligen drabbade Filippinerna. Nu är hjälp på väg från Myndigheten för samhällskydd och beredskap och Försvarsmakten.

Det första skede lämnade ett Herkulesplan Örebro den 11 november med destination Filippinerna som man nådde tre dygn senare. Ytterligare ett plan av samma modell lämnade Sverige några dagar senare med

samma destination. Insatsen leds av Myndigheten för samhällskydd och beredskap (MSB) och är en samnordisk hjälpinsats inom International Humanitarian Partnership (IHP). Lasten bestod av två basläger som ska kunna

härberga 60 hjälparbetare från FN. De svenska baslägren ska vara en knutpunkt åt FN:s hjälporganisationer i arbetet på plats och härifrån ska FN-personalen kunna arbeta med att hjälpa de drabbade.

Dessutom flögs ett 20-tal

specialister varav åtta svenskar inom satellitkommunikation, vattenrening och sjukvård från Sverige och andra länder till Filippinerna med reguljärflyg.

TEXT: DAG ENANDER/INFO5

FOTO: JOHN LIDMAN/F7

KATASTROFEN PÅ SEXTIO SEKUNDER

Tyfonen Haiyan är en av de största och allra starkaste tropiska cykloner som någonsin observerats. Den registrerades den 2 november 2013 och har på sin väg över land förstört flera städer i Filippinerna, bland annat Tacloban City som är av Malmös storlek. Lokala myndigheter befarar att 10 000 människor kan ha omkommit medan miljontals blivit hemlösa.

Det finns inga officiella mätresultat om de högsta vindhastigheterna än, men avancerade satellitmätningar pekar på att tyfonen hade medelvindar på 87 m/s när den nådde land. Det skulle vara de högsta vindhastigheterna som någonsin uppmätts i ett tropiskt oväder när det dragit in över land.

Farväl Kosovo, adjö Balkan

År 1321 flyttade klosterlunnorna in
i den nybyggda kyrkan i Gračanica.
I 14 år har svenska soldater varit här.
Men inte längre.
**Nu väntar en ny tid för nunnorna.
Och för Kosovo.**

Överlämningsceremoni för KS 27.

Promenad i Pristina.

Stämningen var högtidlig när den sista svenska kontingenten samlats tillsammans med soldater från en rad andra nationer på Kfor:s högkvarter Film City i Pristina.

Den omisskännliga doften av brunkolsrök sticker lätt i näsan, solen skiner och det är drygt 20 grader varmt, men av någon anledning hålls avslutningsceremonin i ett stort hangartält.

Det är den 20 oktober 2013. Exakt på dagen, men fjorton år tidigare, anländer de svenska pansarskyttefordonen med tåg till Pristina och ett Herkulesplan landar med den sista förstärk-

ningen till den totalt 847 soldater starka svenska bataljonen.

Nu är det dags att sätta punkt för en epok när det sista truppbidraget lämnar Balkan.

Mikael Christofferson

Kfor-soldaterna står uppställda i raka led, tillsammans med Livgardets dragonmusikkår som flygits ner i ett Herkulesplan – kanske samma flygplan som 14 år tidigare – för att spela.

När så överbefälhavare Sverker Göranson, Kfor-chefen Salvatore Farina och försvarsminister Karin Enström

tågar in med en rad andra dignitärer i släptåg kan ceremonin ta sin början.

– Tusentals svenska soldater har tjänstgjort inte bara i Kosovo utan också i Bosnien, Kroatien och Makedonien. I dag avslutar vi tjugoo år av fredsbevarande operationer på Balkan, säger ÖB Sverker Göranson till de samlade åhörarna.

Tjänstgöringslistor visar att det är över 21 700 svenskar som tjänstgjort på Balkan, cirka 9 000 av dem i Kosovo. Det betyder också att det är väldigt många anhöriga som på sitt sätt bidragit till insatsen.

Under de här insatserna har 14 svenska soldater mist livet, varav sju stycken i Kosovo.

15 juni 1389 – Slaget vid Trastfältet (Kosovo Polje)

Slutet för Serbiens stormakts-tid då den pan-balkanska armén besegrades av turkarna. Slaget vid Kosovo Polje och dess betydelse har fortfarande närmast mytisk innebörd för främst serberna.

1943 – Ett nytt Jugoslavien

Mitt under andra världskriget bildas den federala republiken bestående av delrepublikerna Bosnien och Hercegovina, Kroatien, Makedonien, Montenegro, Serbien och Slovenien. Dessutom ingick två autonoma provinser i Serbien: Vojvodina och Kosovo. Republikens starke man blir snart Josip Broz Tito, partiledare under kriget. Jugoslavien var tidigare ett kungadöme.

4 maj 1980 – Tito dör

Med president Tito – som stenhårt motarbetat nationalistiska krafter – borta, börjar åter motsättningarna mellan folkgrupperna blossa upp. Det regerande kommunistpartiet fortsätter dock Titos arbete och skickar 1987 den då okände Slobodan Milošević till Kosovo för att lugna ner läget.

24 april 1987 – Milošević tar till orda

Milošević lugnar knappast ner läget utan ställer sig helhjärtat på kosovoserbernas sida. Knappst två år senare håller han ytterligare ett tal i Kosovo för att minnas 600-årsdagen av Slaget vid Trastfältet, ett tal som av vissa bedömare är det verbala startskottet för Jugoslaviens sönderfall.

13 maj 1990 – Kriget på fotbollsarenan

När kroatiska Dinamo Zagreb och serbiska Röda Stjärnan möts, förvandlas läktarna till ett slagfält. Röda Stjärnans supportrar leds av Željko Ražnatović, senare mer känd som Arkan och ledare för paramilitära Arkans Tigrar under Bosnienkriget. Över 60 supportrar skadades vid sammandrabbningarna.

Resterna av vad som en gång var Camp Bifrost.

Det mesta är sig likt vid klosterkyrkan i Gračanica: nunne-systrarna utför dagens sysslor likt de gjort sedan 1321, men det finns alltid tid över för en pratstund med någon av de svenska Kför-soldaterna. I det här fallet är det tolken Bozo Klaić som sampråkar med syster Thekla. Nej, förresten. Allt är inte sig likt längre. Nunnorna säljer så klart fortfarande klostrets egengjorda slivovits till hugade besökare men numera är det stora träkorset som tidigare fanns i flaskorna borttaget.

- De kommer alltid vara ihågkomna, säger Sverker Göransson.

ÖB konstaterar sedan att säkerhetsläget i området stabiliserats, att utvecklingen stadigt gått framåt och att Försvarmaktens uppdrag därmed till stor del är uppnått.

- I dag står ni i den svenska kontingenten som symbol för alla de svenskar som tjänstgjort på Balkan. Tack för ett väl utfört arbete, ni har verkligen gjort skillnad.

Efter att alla talarna sagt sitt och finska rytteriets marsch tonat ut sänker musikkåren sina instrument och Natohymnen spelas upp på ljudanläggningen.

- Vi har letat överallt, vi har hört av oss till Bryssel och USA, men ingen tycks ha noterna till hymnen. Det känns ju lite snopet, berättar Victor Victor från Livgardets Dragonmusikkår efteråt.

Den svenska styrkechefen för KS 27 Mikael Christoffersson överlämnar sedan flaggan till italienarna som nu kommer att ta över ansvaret för de uppgifter Sverige har haft.

- Jag känner mig uppriktigt glad för att vi har utfört vårt uppdrag på ett mycket bra sätt och att våra medarbetare från andra länder är nöjda med vad vi presterat.

Efter ceremonin återstår inte så mycket mer för KS 27, som har Luftstridsskolan

27 juni 1991 – Slovenien lämnar Jugoslavien

Ett tio dagar långt krig utbryter när den första delrepubliken bryter sig loss. Redan i mars samma år utbryter oroligheter mellan Kroatien och Serbien men verkliga krigshandlingar sker först under sommaren. För första gången sedan andra världskriget befinner sig två europeiska nationer i krig med varandra, ett krig som varar i fyra år.

1 mars 1992 – Kriget kommer till Bosnien-Hercegovina

Till skillnad från övriga delrepubliker var Bosnien-Hercegovina en etnisk smältdegel av muslimska bosnienker, bosniska ortodoxa serber och katolska kroater. Det innebar ett inbördesliknande krig med närmast ofattbar grymhet, med etnisk rensning och massvåldtäkter.

10 mars 1992 – Första svenska förbandet i Jugoslavien

Stabskompaniet JK 01 är på plats i Sarajevo – och är därmed det första svenska FN-förbandet i det krigshärjade landet. Från början var det lugnt, ett lugn som snart förbyttes till en vardag i skyddsrum och rädsla för krypskyttar.

26 oktober 1993 – Nordbat 2/BA 01 kommer till Stupni Do

De möttes av fruktansvärda syner, de svenska soldaterna under ledning av överste Ulf Henricsson som kom till den lilla muslimska byn utanför Vares: i flera dagar hade kroatiska soldater mördat, plundrat och bränt ner i Stupni Do.

Mars 1993 – Insatsen i Makedonien som hann före kriget

Bland svenska insatser på Balkan kan ibland insatsen i Makedonien komma i skugga. Ändå gjorde MA-insatserna, från MA 01 i mars 1993 till MA 13 i januari 1999 en avgörande roll i att skapa en skyddande zon mellan Makedonien och Kosovo/Serbien.

som uppsättande förband, än att börja packa sina persedlar, göra vapenvård på AK5:or som ska lämnas tillbaka och börja se tillbaka på sin tid i Kosovo.

- Många invånare är uppriktigt ledsna att vi lämnar landet. Som sista kontingent får vi glädje av den ackumulerade positivism som alla svenska soldater som varit här före oss har skapat, säger Thomas Sjödahl som till vardags är gruppchef i strilkompaniet på LSS.

Senare på dagen möter vi Zivka Mirkovic, en serbisk bonde från byn Slivovo, precis utanför det hus där Sverige en gång hade en postering som kallades Spy Bar.

- Det känns inget vidare att svenskar lämnar oss. Man vet inte hur framtiden ser ut även om det är lugnt just nu.

Nåja, helt slut på den svenska närvaron är det inte riktigt. Även om det militära bidraget i form av trupp är avslutat kommer Sverige att fortsätta bistå med rådgivande officerare inom Natos olika

Gamla bekanta. Under KS 05 var Mira Mirkovic "handyman" åt de svenska soldaterna. Nu ska han ut och så vårvete - men hinner med en pratstund med Richard Kjaergaard.

strukturer, exempelvis rådgivning på departementsnivå och till Kosovos säkerhetsstyrkor.

TEXT: JOHAN LUNDGREN/INFO

FOTO: ANNA NORÉN/COMCAM
OCH JOHAN LUNDGREN/INFO

Allt är inte bra men mycket har blivit bättre, menar Slivovo-invånaren Zivka Mirkovic.

Spy Bar - inte det som ligger vid Stureplan i Stockholm.

Juli 1995 – Massakern i Srebrenica

Balkankrigets kanske mest uppmärksammade händelse. 400 holländska UNPROFOR-soldater står maktlösa inför den bosnienserbiska armén ledda av Ratko Mladić och deras övertagande av staden. Hittills har 8 373 kroppar, främst av män och pojkar återfunnits.

November/december 1995 – Daytonavtalet tas fram

Fred! Avtalet stipulerar gränsdragningar, upprättandet av en Nato-ledd fredsstyrka och mycket mer.

Januari 1996 – Ljusblått blir brunt

FN överlämnar det militära ansvaret för Bosnien till Nato, varvid IFOR skapas. Därmed underställs den första helsvenska bataljonen SWEBAT Nato – och de svenska soldaterna i BA 05 byter sina ljusblåa FN-baskramot ljusbruna med tre kronor-embler.

Våren 1997 – Kaoset i Albanien sprider sig

När Albanien president avsätts, förvandlas Albanien till ett land i kaos – och ordningen gör att mycket av den albanska militärens vapen hamnar i Kosovo och hos UCK/KLA (Kosovo Liberation Army). UCK/KLA gör under 1998 en rad attacker mot serbiska poliser i Kosovo, attacker som vedergrälls av ökande serbiska trupper i Kosovo.

24 mars 1999 – Belgrad bombas

Precis som 1995 griper Nato in och bombas, men då fanns målen i den bosnienserbiska delen. Nu var det Serbien som var måltavla under över de över 30 000 flyguppdragen. Serbiens president Slobodan Milošević tvingas dra tillbaka sina trupper från Kosovo. En Nato-ledd styrka, KFOR skapas på uppdrag av FN. Och i Sverige börjar snabbinsatsstyrkan SWERAP göras om för att bli det svenska styrkebidraget i Kosovo.

Kosovo ska med lag byggas

– en personlig betraktelse från 2001 och nu

**Fartvinden biter sig fast i kinderna.
En snöskoter rusar fram längs mörka skogsstigar.
Soldaterna på skotern är på väg för att hjälpa.**

Bataljonspastor Helge Stålnacke har bett granatkastarplutonen Charlie Sierra, som för tillfället bemannar den svenska förläggningen i bergsbyn Slivovo att ge humanitär hjälp till en romsk familj på tre som bor nere i grannbyn Milinci. En säck med gula ärtor, olja och några konserver samt inte minst varma kläder ligger i ett knyte baktill på skotern. Soldaterna möts av kindpussar av mamman i huset. När de går in i huset upptäcker de att familjen inte bara är utstött på grund av sin romska etnicitet. Nej, modern tycks också vara förståndshandikappad, sonen likaså. Dottern har något som liknar en muskelförtvinande sjukdom, hon ligger i sängen. Den enda värme- och ljuskällan i den kalla lilla stugan av betong är ett primuskök, på det värmer sonen en burk med inlagda påron. Den lokala tolken förstår inte språket de talar, det tycks vara separat utvecklat inom familjen. Det är varken albanska, serbiska eller romani chib.

Några veckor tidigare kom ordern till plutonen om att upprätta temporära vägsärrar längs bergsvägarna i området. Trafiken uppe i bergen är inte allt för tät, det är råkallt. Men det var just här, på den glest befolkade landsbygden som smuggelrutterna går. Vad har det då med en militär operation att göra? Kung Karl XV:s valspråk säger det mesta: "Land skall med lag byggas".

Alla var där

År 2001 var den lokala polisens ställning mycket svag i Kosovo. FN-administrationen UNMIK var inte riktigt på fötter och ineffektiv. De drygt 50 000 internationella trupperna under NATO:s mandat var de som kunde lägga kraft bakom

orden. Kosovanerna fick verkligen möta det internationella samfundet. Afrikanska FN-poliser skulle lära dem att betala bilskatten. Indier utrustade med bambukäppar och flätade sköldar skulle skingra eventuella demonstranter. Dessutom hade de också en speciell officer som hade till uppgift att kasta in giftormar bland upprorsföljen om situationen skulle gå över styr.

Och så har vi alla civila hjälporganisationer. Allt från de stora och etablerade hjälporganisationerna till en enskild hemmafru från delstaten Georgia i USA. Det var denna hemmafru som skänkt kläderna som svenskarna delade ut till romerna i byn Milinci.

Tillbaka i Kosovo, 11 år senare

Svensk media gjorde nyligen ett besök vid den gamla förläggningen Spy Bar i Slivovo i samband med avvecklingen av KS 27. Och helt plötsligt kom han där på en röd traktor. Svenskarnas en gång lokalt anställda vaktmästare, eller "handyman", Mira Mirkovic. Det blev ett glatt återseende efter över ett decennium med svenska soldater. På frågan från en journalist om tiden med den svenska plutonen i byn svarade han:

– Det kändes tryggt när svenskarna var här. Inte bara för att jag råkade vara deras arbetstagare. Under kriget år 1999 dödades fyra personer i grannbyn, än idag vet vi inte vilka som är mördarna. Det kan lätt återupprepas.

I dag har det flyttat in några albanska familjer i övre Slivovo. Mira säger att det egentligen inte har inneburit några problem.

– Nej, vi är korrekta och hälsar på varandra. Några serber har sålt sina hus. Det är ont om

arbete i Kosovo och får de chansen och hittar köpare så flyttar folk till Serbien.

"Handyman" Mira säger adjö och säger att han måste iväg och så vete på åkern. Men det Mira berättade om att grannarna oavsett etnisk tillhörighet numera hälsar på varandra bådar gott för framtiden.

TEXT OCH BILD: RICHARD KJAERGAARD/INFOS (2001 SKYTTEKOMPANIET SIERRA LIMA, KS 05 – OCH EN AV SOLDATERNA PÅ SNÖSKOTERN).

MINNESKVÄLL PÅ ARMÉMUSEUM BALKAN AND KOSOVO: MISSION ACCOMPLISHED

Den 29 november klockan 18.00 är du välkommen till Armémuseum i Stockholm och en helkväll om Kosovo och Balkan. Det bjuds på en paneldebatt som behandlar insatsen, filmvisning av en Combat Camera-producerad film samt After Work med underhållning.

12 juni 1999 – KFOR på plats i Kosovo

Dagen efter att FN:s säkerhetsråd antagit resolution 1244 i vilken KFOR:s mandat fastställs, går de första KFOR-styrkorna in i Kosovo. Då Ryssland är Serbiens allierade, har redan ryska soldater intagit Pristinas flygplats. Brittiska soldater under ledning av kapten James Blunt mäter muskler med de ryska trupperna – men det hela slutar fredligt. Och fyra år senare blir kapten Blunt stor popidol med sina hits "You're Beautiful" och "Goodbye My Lover".

20 oktober 1999 – KS 01 på plats i Kosovo

De var 847 personer, varav 28 kvinnor – den första svenska truppen i Kosovo. Under ledning av kontingentchefen Fleming Christensen etablerar pansarskyttebataljonen sin huvudcamp i Ajvalija strax utanför Pristina. Från början hette det svenska lägeret Camp Gripen men bytte namn våren 2000 till Camp Victoria. I Camp Bifrost, vid gränsen till Serbien var ett svenskt skyttekompani förlagt.

17 mars 2004 – Kravallerna i Caglavica

Lugnet verkade ha lagt sig i Kosovo när KS 09 var på plats, men plötsligt blossade våldet upp igen och alla gamla motsättningar mellan serber och albaner kom upp till ytan. Under ett halvt dygn rasade våldsamma kravaller, en svensk Sisu-vagn sattes i brand och 14 svenska soldater fick föras till sjukhus för sina skador. Efteråt tilldelades 25 svenska soldater Försvarsmaktens belöningsmedalj för internationella insatser, det största antalet medaljer utdelade efter en enskild händelse.

20 oktober 2013 – KS 27 lämnar av

52 personer, som främst arbetat som Liaison and Monitoring Teams (LMT) – det var vardagen för den sista svenska Kosovo-kontingenten. Vid en ceremoni i Pristina lämnades ansvaret över till den italienska översten Pellone och dennes enhet. Totalt har nästan 22 000 svenska soldater och officerare tjänstgjort på Balkan, varan cirka 9 000 i Kosovo. Och samma dag som överlämnandet skedde kom också nyheten från Belgrad att änkan till Josip Broz Tito, Jovanka hade avlidit.

På panelen på helikopterväggen sitter sprutpumpar överst, därefter respirator och underst sugen för att rensa luftvägar. På panelens sidor sitter syrgas. En övervakningsmonitor som bland annat kontrollerar bland annat puls och blodtryck hos patienten sitter i taket.

Förutom det som redan finns i helikoptern ska personlig skyddsutrustning inklusive pistol och AK5:a, en väst med sjukvårdsutrustning plus tre väskor med bland annat medicin med.

Luftens livräddare

Att kunna sitt ABC är bra.

För Paul Olsson är det livsviktigt.

Han är sjukskötare på Forsvarsmaktens ambulanshelikopter i Afghanistan.

– Ju snabbare vi kan göra något, desto bättre är det, säger han.

IMazar-e-Sharif står det alltid en ambulanshelikopter i 15 minuters beredskap, där en svensk Helikopter 16 delar uppgiften med en tysk NH90. Som extra beredskap finns en amerikansk enhet också tillgänglig.

Och för Paul är det ingen tvekan om att han och hans kollegor har en livsviktig uppgift i Afghanistan.

– Har vi kontroll på vad som händer under den timme som det maximalt får ta mellan det att skadan skett och patienten flugits till närmaste sjukhus finns det stora möjligheter till ett lyckligt slut. Internationellt har det visat sig att helikoptern är avgörande för patienternas överlevnad, säger han.

Till vardags jobbar Paul Olsson i en akutambulans i Helsingborg och de hjälpmedel han har till sitt förfogande i ambulansen i Sverige finns också i helikoptern i Afghanistan – men också några extra speciallösningar: fiberoptik vid ventilering för att se bättre, blodstillande förband vid större blödningar och frys-

torkad plasma istället för blod. Det sistnämnda har sin förklaring i att det kan vara krångligt att ta med blod i en helikopterkabin som kan vara över 70 grader varm när man startar.

Sjukvårdsteamet i helikoptern består av en anestesiläkare och en akutsjukskötare. Redan när larmet går får de en uppfattning om vilken typ av skador som väntar och de kan på väg ut i helikoptern diskutera vilken typ av vård som kan behövas.

De båda har ett trådlöst kommunikationssystem som gör att de vid behov kan prata med enbart varandra utan att störa piloterna samtidigt som de hör vad piloterna säger vilket krävs för flygsäkerheten. På skadeplatsen hämtar sjukvårdaren patienten med hjälp av en ur besättningen, medan läkaren sitter kvar i ambulansen och gör de sista förberedelserna. Helikoptern rymmer två patienter som ligger på bärar direkt på golvet.

Fler patienter kan få plats om så krävs men då blir det så trångt att det blir svårt

att ge någon direkt vård under flygningen tillbaka. De livsuppehållande åtgärderna startar direkt: Stoppa kraftiga blödningar, rensa luftvägarna och om så krävs sövs patienten ner och kopplas till en respirator.

– Det är inte lätt att vårda i en helikopter som låter, skakar och kränger. Man kan inte använda sig av ett av sina viktigaste sinnen, hörseln. Det går inte att lyssna på hur patienten låter eller vad han säger, säger Paul. Istället får sjukvårdsteamet lita på sin erfarenhet och kommunicera med enkla hand signaler som tummen upp och tummen ner.

Just nu är läget relativt lugnt i norra Afghanistan. Det betyder att de skarpa uppdrag som Paul har åkt på under sina två femveckorsperioder i år alla har rört sig om trafikolyckor eller sjukdom och inga så kallade krigsskador.

TEXT OCH BILD: LASSE JANSSON/HKPFJ

Fotnot:
ABC står i det här fallet för
Airways-Breathing-Cirkulation.

I beredskap

– så ser framtiden ut för Försvarsmaktens reservofficerare

Förutsättningarna har förändrats och därmed också kraven.

– Behoven ser annorlunda ut i dag men vi är mycket måna om att behålla den kompetens som finns i reservofficerskåren, säger Försvarsmaktens planeringschef Fredrik Robertsson.

De är 6 926 stycken, reservofficerarna i Försvarsmakten. Den siffran är ett arv från tidigare större krigsorganisation och alltför stor sett till de behov som finns i dagens insatsorganisation. Sedan januari i år har därför en arbetsgrupp arbetat med reservofficersfrågan under ledning av brigadgeneral Fredrik Robertsson.

– I arbetsgruppen ingår förutom representanter för Högkvarterets olika delar också ett antal reservofficerare, både de

som är krigsplacerade och de som numera lämnat den aktiva tjänstgöringen. Reservofficerarnas medverkan speglar dels deras roll i Försvarsmakten, dels ett civil arbetstagar- och arbetsgivarperspektiv.

Försvarsmaktens förändringar påverkar också reservofficerarnas framtida roller och behovet av dem: Höga krav på rationalitet och tillgänglighet ställer nya krav.

– Tillgänglighetskravet gäller Försvarsmaktens alla medar-

DE DIREKT KRIGSPACERINGSBARA

"Här finns de som krigspaceras på en befattning i insatsorganisationen. Förflyttningar mellan denna box och box 2 kommer att ske dels med anledning av att krigspaceringsbara individer av olika skäl under en viss period saknar

möjlighet att göra detta åtagande och därför finns i box 2, alternativt att individer som inte omedelbart är krigspaceringsbara relativt enkelt kan kompetensutvecklas till att vara detta och då gå från box 2 till box 1."

DE MED KOMPETENSER SOM FÖ

"De som placeras här kan komma att användas vid vissa övningar där det bedöms lämpligt eller vara en personalresurs om övrig personal inte räcker till vid exempelvis stora internatio-

betare. I dag har en reservofficer ett konstant krav på sig att vidmakthålla inte bara sin egen kompetens utan också sitt förbands. Man ska också vara tillgänglig för insats, vilket kan vara utmanande att kombinera med en civil karriär i en verksamhetskritisk position och livet i övrigt. Reservofficern är numera placerad mitt i Forsvarsmaktens organisation, i många fall är hon eller han kärnkompetens.

visar att av dagens reservofficerare är 1 200-1 400 direkt krigspaceringsbara, vilket betyder att ett tillskott om ytterligare 1 000-1 200 personer är nödvändigt, säger Fredrik Robertsson.

Inflödet av krigspaceringsbara reservofficerare antas vara baserat till 75 procent på förtidsavgångna yrkesofficerare som nu blir reservare. Resterande fjärdedel ska vara grundutbildade nya reservofficerare och existerande reservofficerare som vid behov utbildas för att få nödvändig kompetens. Fredrik Robertsson är noga med att påpeka att de här storleksförhållandena är bedömningar som kan komma att förändras i takt med att ny information framkommer.

- Att inte använda den redan gjorda kunskaps- och utbildningsinvesteringen hos avgångna yrkes- och specialistofficerare vore inte kostnadseffektivt. Sedan behöver den kategorin kompletteras med andra typer av kompetenser, därav direktrekryteringen på ungefär 25 procent. Det är ingen hemlighet att en av

de största utmaningarna blir att få ett direktinflöde från gruppbefäl, soldater och sjömän till reservofficerskåren. Under värnpliktstiden såg de möjligheterna helt annorlunda ut. Detta sammantaget gör att det måste skapas förutsättningar för ett mer mångfacetterat system där de alternativa kanalerna för reservofficerstillförseln är flera.

Tre grupper, tre funktioner

Utöver gruppen med krigspacerade reservofficerare finns ytterligare två grupper reservofficerare: gruppen med efterfrågad kompetens men som just nu av olika skäl inte kan inneha en krigspacering samt gruppen bestående av de som inte bedöms aktuella för framtida aktiv tjänstgöring i insatsorganisationen.

Den sistnämnda gruppen kan sägas ha sina operativa år bakom sig och har lämnat sin aktiva tjänst. Arbetsgruppen lägger ändå stor vikt vid att bevara en relation till den här gruppen.

- Det har funnits, finns och ska fin-

Fredrik Robertsson

Här och nu

I juni fastställdes gruppens planeringsinriktning, i vilken framgår att ett beräknat antal reservofficerare (RO) i framtiden ska hamna kring 2 400 stycken, både taktiska RO och specialist RO.

- Fördelningen mellan de två grupperna kommer att vara ungefär som hos yrkesofficerare. Vår nuvarande analys

RSVARSMAKTEN VILL HA

nella insatser. Gruppens storlek kommer successivt att minska då kompetensen och tjänstgöringen i förhållande till Försvarsmaktens behov inte uppnås.”

nas ett högt värde i att ha varit reservofficer i Försvarsmakten och det värdet ska vi behålla. Därför tittar vi till exempel noga på vad begreppet ska vara för de som lämnat aktiv tjänst, i USA används till exempel retired men det får en annorlunda klang om det översätts.

Den andra gruppen – ”resursgruppen” – kan exempelvis innehålla reservofficerare med kompetens och villighet som just nu inte krigsplaceras.

– Dessutom kommer det i den här gruppen att finnas specialkompetens, främst civil sådan inom vitt skilda områden, allt från juridik till tunga järnvägs transporter. De kunskaperna kan Försvarsmakten från tid till annan behöva och då ska den kompetensen bara vara ett telefonsamtal bort.

Ny reservofficersutbildning planeras

För att möta behoven i den första gruppen provas nu koncept för att redan under 2014 påbörja utbildningen av nya taktiska reservofficerare.

DE SOM LÄMNAT AKTIV TJÄNST

”De som inte bedöms aktuella för framtida tjänstgöring, eller som av egen vilja inte önskar sådan, ska avtäckas från aktiv tjänst i insatsorganisationen men de ska fortsatt fylla en viktig roll i ett nödvändigt nätverk, varigenom de på olika sätt kan bidra i exempelvis Försvars-

– Det är vår vilja och ambition att så ska ske, säger Fredrik Robertsson.

Kommer den utbildningen då vara exakt densamma som för en yrkesofficer?

– Nja, vi ser det inte som nödvändigt att låta den löpa över tre år utan menar att den kan vara mer komprimerad, under förutsättning att den akademiska kompetensen ges i ett annat sammanhang. I den krigsplaceringsbara gruppen finns det dessutom det ett antal roller där Försvarsmakten främst är ute efter individens civila kompetens, till exempel en kirurg på Karolinska sjukhuset i Solna. Dennes roll kommer i princip vara civil men i ett militärt sammanhang och därför behövs en kortare militär utbildning som komplement.

Klara i mars 2014

Just nu sammanfattar arbetsgruppen vilka krav och kompetenser som framtidens reservofficerare ska ha, hur in- och utflödet i reservofficerskåren ska se ut

maktens rekryteringsverksamhet. Individerna ska ha möjlighet att bära uniform vid högtidliga tillfällen och Försvarsmakten är mycket mån om att bibehålla en fortsatt relation med den här gruppen.”

och i vilken grupp de befintliga reservofficerarna ska positioneras. Gruppens arbete som ska vara klart den 1 mars 2014 kommer att sammanfattas i en kortare bilaga som bifogas budgetpropositionen.

2 400 speglar verksamheten

Exakt vilka befattningar som reservofficerare i dess olika roller ska ha ingår dock som en del i det pågående organisationsarbetet med Organisation 2018 (Org 18), vilket delvis kommer redovisas den 1 mars 2014. Hur Org 18 slutligen ska se ut beslutas inom Försvarsmakten under andra kvartalet 2014.

– Ett rimligt antagande är att reservofficerare bedöms nödvändiga i hela organisationen, varför de 2 400 befattningarna kommer spegla hela verksamhetsbredden, avslutar Fredrik Robertsson.

TEXT OCH FOTO: DAG ENANDER/INFO5

Fabrikstanken förklaring till framgång

Som ansvarig för över 20 GMU-plutoner är han Försvarsmaktens mest erfarna GMU-kompanichef. Vad är då hemligheten bakom att I 19 lyckas så bra med sina rekrytutbildningar?

– Rätt attityd är kanske den viktigaste förklaringen, säger major Greger Lundkvist.

A vhopps under GMU är något som drabbar alla utbildande förband, men vissa förband har lägre avhoppssiffror än genomsnittet. På I 19 har man lyckats kombinera låga avgångar med goda utbildningsresultat sedan starten i januari 2011.

– Kontinuiteten i kompaniledningen bidrar säkert till att vi har fått bra resultat.

Vi har kunnat jobba tillsammans sedan 2010, säger Greger Lundkvist, som också menar att förberedelserna inför att rekryterna rycker in är minst lika viktiga som när de väl har kommit. Därför samlas alla blivande GMU-plutonchefer tre veckor innan inryck för att gå igenom styrdokument, planering, tidigare erfarenheter och gjorda misstag. Efter en vecka ansluter även de blivande instruktörerna och även de utbildas inför GMU-inrycket, allt för att de tillfälligt sammansatta plutonslagen ska vara så samspelade som möjligt. Målet är glasklart: att ur alla aspekter vara föredömen för rekryterna, från den personliga utrustningen till hur befäl och instruktörer förhåller sig till varandra.

– Det är våra prestationer som avgör om rekryten tänker ta anställning efter avslutad GMU. På ett sätt kan man säga att vi bedriver en GMU-fabrik, ändamålet och

slutprodukten måste ligga fast utan att befälslagen skruvar på inriktningen, säger Greger.

Ett exempel där främst yngre befäl ofta vill lägga mer kraft är stridsutbildningen, men om mer tid läggs på det blir något annat i utbildningen lidande.

– Kunskapsnivån rekryterna ska nå under GMU är bestämd, resten får vi ta senare.

En vanlig avhoppssorsak är skador hos rekryterna, främst gamla fysiska problem som nu åter gör sig påmind. För att minimera de riskerna försöker Greger och hans kollegor se över hur dagsprogrammet ser ut, så att inte olika aktiviteter och övningar under en och samma dag adderar på problematiken.

– Sedan är det ett problem att Rekryteringsmyndigheten inte upptäcker alla skador och fysiska nedsättningar som rekryterna kan tänkas ha.

TEXT: DAG ENANDER/INFOS

FOTO: MATS CARLSSON/I19

Bra bemötande i Boden

Hållå där Jacob Flodén, ansvarig för GMU på MHS H. Vad kännetecknar GMU på I 19?

– Att det är lugnt, tryggt och ett bra bemötande. I 19 har stor erfarenhet av att utbilda GMU både volymmässigt och utbildningskategorimässigt, vilket märks. Deras satsning på att en sjukgymnast sitter tillsammans med sjuksyster är en lyckad satsning för att förebygga skador, liksom att ha en yrkesvägledare tillgänglig även för rekryterna.

Hur ser GMU-läget ut på ställen i landet?

– På det stora hela mycket bra. Vi har varit runt på de olika förbanden och pratat med befäl, instruktörer och rekryter. Några förband som kan lyftas fram som lyckade exempel är förutom I 19 också P7 och Ledningsregementet. Sedan ska Amf 1 också ha beröm, de har kommit mycket långt och verkligen gjort sin hemläxa.

Greger Lundkvist

GENVÄGEN TILL BÄTTRE GMU – FEM TIPS FRÅN I19

LIKRIKTNING – allt från vapenhantering till exercis och rutiner. Och inga lokala "traditioner".

INGEN UPPFOSTRAN – rekryterna har rätt attityd när de kommer. De med fel attityd godkänns inte.

KVALITET, INTE KVANTITET – tänk inte på fyllda kvoter, tänk att man bygger insatsförband.

GÅ INTE SÖNDER – bygga muskler går fortare än att stärka senor och ligament.

AVLASTA ISTÄLLET FÖR BELASTA – långvariga kontinuerliga belastningar ger skador, inte tillfälliga.

Ett vakande öga

och ett vaket öga

Lunchlasagnen har just värmts färdigt i mikron.

Då går larmet – och maten får vänta.

I stället väntar en flygning i Mach2 över södra Östersjön.

Följ med en alldeles vanlig arbetsdag som incidentpilot på F 17.

Höstdimman lättar över Ronneby och Blekinge flygflottilj. Inne i fikarummet sätter Beaf på morgonkaffet och Handy tar fram frallorna. Nej, självklart heter inte de två piloterna. Nej, självklart heter inte de två piloterna som snart ska gå sitt beredskapspass Beaf och Handy – men nästan

alla stridspiloter vill vara anonyma och har ett smeknamn, ofta baserat på deras personlighet.

– Jag är händig. Därför har jag fått mitt smeknamn, säger Handy.

Han och Beaf sätter sig och pratar ihop sig om arbetsdagen, hur olika

situationer ska hanteras och vem som gör vad. Dessutom kollar de med flygplansteknikerna exakt vilka flygplan det är som ska användas.

– Det vi måste veta är om de har några begränsningar samt deras utrustning och konfiguration, säger Beaf.

MITT I MATEN. Glöm lasagnen, dags att flyga.

PÅ PLATTAN. Klartecken från flygteknikern.

Ofta ges också en underrättelseslägesorientering där förväntad verksamhet som kan påverka incidentflyget gås igen innan det är dags för väderbriefing. Väderläget i närområdet granskas men också det på alternativ- och snabbtanksningsbaser undersöks.

- Våra flygrutter är oplanerade. Därför är det viktigt att ha en god bild av hur vädret ser ut i ett mycket stort område, säger Handy.

Prio och mejlkoll

Med allt klart för sig och redo är det dags för Beaf och Handy att ta över ansvaret för beredskapen genom att anmäla sig till jaktledaren, JAL.

- JAL från besättningen. Klara i högsta. I ettan med fennummer 282 sitter Beaf och i tvåan med fennummer 210 sitter Handy. 228 reserv. Inga begränsningar.

- Ok, uppfattat. Luftläget är lugnt, inget som avviker från normalbilden. Vi har övande Tornado söder Bornholm. Vi tar 15 minuters beredskap.

- Besättningen uppfattat, 15 minuters beredskap. Då kliver vi ur.

Och sen, väl tillbaka på kontoret händer... inget.

Handy tidrapporterar i Prio medan

Beaf läser några inkomna mejl. Man kan knappast tro att de här två piloterna, på ett kontor på F17 just nu är en del av Sveriges incidentberedskap. Det enda som skvallrar om att det är så är att båda har på sig sina flygoveraller och har övrig utrustning på och bredvid sig. Att sitta redo i planen är något man försöker undvika att göra några längre tider.

- Det tar på krafterna att sitta fastspänd i cockpit, i synnerhet en strålände sommardag, säger Beaf.

Plötsligt...

Klockan har passerat kvart över det-kur-rar-i-magen. Beaf och Handy diskuterar sina lunchlådor och vad en riktigt god lasagne egentligen innehåller. Just när Handy ska ta ut sin lasagne ur mikron hörs en röst i det kommunikationssystem som finns i alla rum i byggnaden.

- Ronneby från JAL, Ronneby från JAL.

- Ronneby är med, kom igen, svarar Beaf.

- Ronneby, okänt företag 35 nautiska sydost Utklippan på nordlig kurs, låg höjd. Ronneby, högsta motor.

- Ronneby har uppfattat, högsta motor!

Den kortfattade konversationen är avslutad. Matlådorna blir stående i mik-

ron medan de sista blixtlåsen i flygutrustningen dras igen. Efter en snabb språngmarsch ut till planen startas alla system och motorn. Efter bara några minuter står två Jas 39 Gripen och mullrar dovt på plattan.

Rotechefen Beaf ropar upp jaktledaren.

- JAL från roten.

- JAL är med.

- JAL, då har du roten i högsta motor.

Jaktledaren svarar med ytterligare information och en startorder.

- Uppfattat, orientering... det okända företaget nu 30 nautiska sydost Utklippan, nordostlig kurs, låg höjd. Avsikt identifiering. Ronneby startorder, starta österut, Cobra leder.

De två planen taxar ut och startar med ett gemensamt dån.

På väg i 2 000 km/h

Väl uppe i luften anropas flygstridsledaren på stridsledningscentralen med anropssignalen Cobra. Flygstridsledaren leder in roten genom att ge en kurs och ett avstånd.

- Charlie 91, Cobra, Bogey BRAA 110, 25, 1 000 feet, speed slow.

I klartext och på svenska betyder den meningen att roten, med anropssignalen Charlie 91 har det okända målet, kallat

INCIDENTFLYGETS FOTOALBUM FRÅN SOMMAREN OCH HÖSTEN

SU-24MR "FENCER"

SU-27 "FLANKER"

UBÅT, KILO-KLASS

ETT LYFT. På väg mot okänt mål.

MÅLET. En rysk IL-20 med Nato-beteckningen "COOT".

Bogey i bäring 110 grader 25 nautiska mil bort på 1000 fots höjd och att det färdas i låg fart.

– Språkvalet kan tyckas märkligt men i flygvapnets dagliga träning – liksom inom allt flyg – används engelska som språk och måttenheten fot som standard, säger Handy.

– Med den givna informationen börjar jag direkt att leta efter det okända flygplanet med min egen radar. Så snart jag fått radarkontakt så meddelar jag det till flygstridsledaren och vi inleder anflygningen mot målet, säger Beaf.

Vem där?

Väl framme vid målet flyger rotechefen Beaf fram bredvid för att påbörja identifieringen. Anflygningen sker lugnt och tanken är att visa sig för det andra flygplanet på ett sätt så att det inte uppstår en situation där det andra flygplanet börjar manövrera runt. Rotetvåan Handy lägger sig bakom på lämpligt avstånd för att vid behov kunna stötta och hjälpa roteettan.

– Ganska snabbt ser jag att målet är ett flygplan från ett annat land som troligen är ute på signalspaningsuppdrag, något som inte avviker från normalbild. Jag läser in en rapport till flygstrids-

ledaren om vilken typ av flygplan det är, vilken eventuell last det bär och så klart vilket land flygplanet tillhör, säger Beaf.

Med det avklarat fotograferas planet – ”helst av oss båda så att vi vet att bildmaterialet blir bästa tänkbara” – innan det är dags att vända tillbaka till F17, om flygstridsledaren så beslutar.

– Det är inte ovanligt att vi, om tid och bränsletillgång medger, övar något när vi ändå är i luften. Allt för att få ut så mycket som möjligt av våra resurser, säger Beaf.

Tillbaka på marken

Efter landning men innan motorerna stängs av tas åter kontakt med jaktledaren: Hur ser läget ut nu?

– Om inget nytt inträffat så stänger vi av motorerna, stiger ut planen och intar en ny beredskapsgrad. Den här gången fanns det möjlighet att gå in till kontoret för att tillsammans prata igenom flygpasset. Det finns nästan alltid något vi skulle kunna göra ännu lite bättre nästa gång, säger Handy.

När flygplansteknikerna meddelat att flygplanen åter är tankade och klara för start, anmäler roten sig igen till jaktledaren. Sedan skrivs ett antal rapporter som tillsammans med de tagna bilderna

skickas in till högre instanser. Först därefter får den nu kallnade lasagnen åter en omgång i mikron – och nu hinner incidentberedskapsflygplanerna äta sin lunch innan det är dags för nästa uppdrag.

Fotnot: Samtlig fakta i texten är korrekt och inträffade händelser har verkligen skett. Dock är de samlade från en rad olika dagar i närtid för att undvika att röja metoder som flygincidenten använder.

TEXT: DAG ENANDER/INFOS
FOTO: FÖRSVARSMAKTEN OCH
MARTIN WESTERSTRAND/F17

SEN LUNCH.

P-3 ORION

VISCHNYA-KLASS

IL-76 "CANDID"

Så fungerar incidentberedskapen

Dygnet runt, alla dagar om året finns det jaktberedskap – redo att skydda Sveriges territoriella integritet.

Bakgrunden till den svenska beredskapen är Sovjetunionens nedskjutning 1952 av en svensk DC-3:a över Östersjön, vilket följdes av den så kallade Catalina-nedskjutningen då ett räddningsplan som letade efter DC-3:an också sköts ned av Sovjetunionen.

Följden av dessa händelser blev att Sverige införde en kontinuerlig övervakning av luftrummet samt förband som kunde ingripa mot kränkningar.

I dag har Försvarsmakten alltid stridsflygplan i någon form av incidentberedskap. Det innebär inte att det finns stridsflyg i luften dygnet runt – något som skulle bli extremt kostsamt och personalkrävande. Istället görs bedömningar av läget, vilka ligger till grund för om stridsflyget befinner sig i luften eller står på marken i olika tidsreglerade beredskapsgrader.

TEXT: DAG ENANDER/INFOS OCH ANDERS SEGERBY/F 17

FOTO: FÖRSVARSMAKTEN OCH WIKICOMMONS

LADDAD JAKTINCIDENT

Det kanske snabbaste sättet att möta en möjlig inkräktare i luftrummet eller på havsytan är att skicka stridsflyg. Sveriges land-, sjö- och luftrum bevakas via olika sensorer som radarstationer från flera olika platser dygnet runt. Vid minsta antydning på att okänd flyg- eller fartygsverksamhet förekommer på eller i närheten av svenskt territorium skickas om möjligt jaktflyg för att kontrollera vad som händer och vid behov uppmärksamma, stoppa och avvisa inkräktaren. Det sker genom att piloten via tecken och vingtipningar samt, om möjligt, även via radio. För att minska risken för misstag och oavsiktlig eskalation finns ett nationellt och ett internationellt regelverk att hålla sig till.

Normalt genomförs jaktberedskapen med två flygplan, vars automatkanoner alltid är skarpladdade. Det beror på att piloterna måste kunna ha vapenmakt som yttersta medel vid avvisning av ett annat flygplan. De måste dessutom alltid ha möjlighet att försvara sig själva eller sin rotekamrat. Vissa andra nationers flygplan bär även jaktrobotar men i normalfallet gör inte svenska incidentflygplan det, främst därför att det inte alltid finns en hotbild som kräver det men det finns även goda skäl i att inte alltid visa sig för ett annat flygplan med robotar på vingarna.

INTRESSANT INNANHAV

Varje given stund befinner sig cirka 2 000 fartyg i Östersjön. Lägg till det all fritidstrafik samt militär marin verksamhet. I luften är det inte mindre trångt – förutom allt nationellt och nordiskt civilflyg som passerar så går den stora flygrutten mellan Europas storflygplatser och diverse asiatiska destinationer över södra Östersjön. Därför patrullerar spaningsberedskapen våra gränser och internationellt luftrum i vårt närområde för att titta på och dokumentera fartyg, flygplan och pågående verksamhet som militärövningar. Spaning genomförs med olika sensorer, till exempel flygplanets radar och spaningskapseln, vilket i praktiken är en stor digitalkamera med avancerade objektiv.

Varje identifiering eller avvisning dokumenteras också alltid med hjälp av radar, radio och GPS. I incidentflygplanen finns dessutom en handkamera vilket gör att piloten kan ta foto som senare analyseras av specialutbildad personal på marken. Teknisk utrustning gör det möjligt att också genomföra identifiering i mörker.

NÄR VI FÅR OVÄNTAT BESÖK

Kränkningar av Sveriges gränser sker vid ett antal tillfällen per år. Vissa händelser visar sig vara misstag från piloternas sida och ibland är det administrativa misstag, som en planerad och godkänd överflygning, men där informationen av någon anledning försvunnit. Oavsett orsak registreras och dokumenteras samtliga händelser som berör svenskt territorium och luftrum. Vid indikation på att något okänt närmar sig våra gränser så höjs beredskapen successivt alternativt så ges omedelbart startorder. Den högsta beredskapen besättningen har på marken innebär att piloterna sitter i flygplanen med motorn igång.

Jaktstridsledaren fattar beslut om insats och ger direktiv till piloterna under genomförandet. Denne sitter vanligtvis i en av våra stridsledningscentraler tillsammans med flygstridsledaren och luftbevakningen och har en god överblick över läget i luftrummet. När roten närmar sig ett flygplan som kränker svenskt luftrum tar rotechefen på olika sätt kontakt med den andra piloten. Om flygplanet inte lyder order eller svarar på anrop kan det beslutas om varningseld med automatkanon – för att sedan övergå till verkanseld, något som dock inte skett i modern tid.

TU-22 "BACKFIRE"

SU-34 "FULLBACK"

RC-135

Brickan som bärs av alla

ÖB har en. De flesta av dina kollegor likaså, liksom troligen du.

Och den är gjord i ett litet rum längst ner i Högkvarteret.

– En bra dag hinner vi göra 600 nya namnbrickor, säger Lotta Sjöberg på Grafisk produktion.

På många myndigheter och företag bär de anställda namnbrickor, men det är något speciellt med Försvarsmaktens namnbrickor: designen i det närmaste oförändrad i decennier, de tre textraderna där ofta ens namn ska samsas med hårdkomprimerad, förkortad förbandinformation och de närmast oändliga färgvarianterna.

För Lotta och kollegan Jonathan börjar allt med en orderblankett, där beställaren angett vad som ska stå på brickan eller brickorna.

– När vi fått blanketten skriver vi in varje textrad manuellt i någon av våra två brickmaskiner. Varje bricka är en lös plastbit, så vid samma graveringstillfälle kan man blanda olika brickfärger och beställningar, säger Lotta.

Just namnbrickornas färger bestäms av respektive chef för någon av Försvarsmaktens 38 organisationsenheter, vilket förklarar varför ett förband som

Livgardet kan ha olika färg på sina namnbrickor för att särskilja enheterna åt. Vilka färger som traditionellt tillhör vilket förband är dock betydligt snårigare att reda ut – varför Tolkskolan har guldfärgade brickor eller Amf1 mörkgröna dito är troligen en fråga om uråldrig hävd och tradition.

Klart är i alla fall att Lotta och Jonathan gör nästan alla namnbrickor i Försvarsmakten – ”Livgardet gör åtta procent av sina egna, resten gör vi” – och att oavsett brickfärg så ska typsnittet Arial användas.

– En del vill ha andra typsnitt men det säger vi nej till. Leveranstiden är i snitt två veckor men i akuta fall går det att få fram namnbrickor snabbare, säger Lotta.

Just i dag håller hon på att göra iordning en jätteladdning namnbrickor av typen som ska användas i internationell miljö, de svarta med en liten svensk

örlogsflagga i emalj på. Och varenda flagga klistras på för hand, ett pilligt och tidsödande arbete.

Finns det då någon brickfärg som inte används?

– Rosa och neonfärgade namnbrickor lyser med sin frånvaro. Men vi fick nyligen in ett större parti olivgröna plastbrickor som jag inte tror något förband använder. Än.

TEXT OCH FOTO: DAG ENANDER/INFOS

Ibland blir det fel... för det ska så klart stå Stefan.

FEMETTA

– testa din allmänbildning mot ledamöterna i Försvarsmaktsledningen. Den här gången är det C Jur, Carin Bratts tur att svara. Hon fick 9 poäng, men hur många får du?

EN POLITIKER

5 poäng: Ställde sig tveksam till hur man kunde styra en nation med 246 olika ostsorter.

4 poäng: 193 centimeter lång brigadgeneral med mustasch, sedermera president.

3 poäng: Krigsfånge under första världskriget, republikens befriare under det andra.

2 poäng: Paris storflygplats är uppkallad efter honom, ofta förkortad till CdG.

1 poäng: Förnamnet är den franska versionen av Karl, efternamnet rimmar på surkål.

ETT DJUR

5 poäng: 300 arter, varav det största släktet heter *columba* på latin.

4 poäng: Kanske människans första tamdjur. De tyngsta väger 4 kilo, de lättaste 22 gram.

3 poäng: Kan bara hitta hem, inte bort – kan alltså inte färdas fram och tillbaka mellan platser.

2 poäng: Viktig kommunikationskanal till och med andra världskriget. I dag används djuret till sport.

1 poäng: En vit sådan är själva symbolen för fred – till skillnad från de du hittar på städernas torg.

EN STAD

5 poäng: Stadshelgonet Sankta Elin (även kallad Helena) levde på 1100-talet.

4 poäng: Några stadsdelar är Normalm, Västermalm och Källgården. I centrum ligger Commerce.

3 poäng: Robert Gustafsson, Christer Ulfbåge och Kristina Lugn är alla uppvuxna här.

2 poäng: Kristinas pappa blev för övrigt generalmajor och verkade på Skaraborgs regemente.

1 poäng: Här ligger också Trängregementet.

Länets fjärde stad efter Göteborg, Borås och Trollhättan.

Carins svar: **EN POLITIKER:** "Charles de Gaulle på tre poäng, tog det på republikens befriare men var nära lösningen på längd och mustasch." **ETT DJUR:** "Duva på tre poäng. De kan ju bara hitta hem." **EN STAD:** "Robert Gustafsson gav mig svaret Skövde på tre poäng."

Kvotering ger inte ett bättre försvar

Omläggningen från ett territorialförsvar till insatsförsvar har enligt många gått för långt i och med omdanningen av personalförsörjningssystemet, från en allmän värnplikt till rekrytering som baseras på total frivillighet och som innebär en mycket kort grundutbildning.

Att exempelvis behålla den nuvarande utformningen på grundutbildningen, men att göra det till plikt att genomföra den (för både män och kvinnor) är en idé många talar om.

Det skulle innebära att Försvarsmakten kommer i och med den breda rekryteringsbasen kunna välja just de som är bäst lämpade och motiverade.

I dagens läge är folkförankringen svag, och vår befolkning har dåliga förutsättningar att sätta sig in i Försvarsmaktens vardagsverksamhet. I och med ett aktivt utnyttjande av pliktlagen skulle gemene man och kvinna kunna, på ett naturligt sätt få upp ögonen för Försvarsmakten, och på så sätt skulle rekryteringsbasen förbättras och indirekt vår försvarsförmåga att stärkas.

Just nu går rekryteringen till på ett sätt där den sökande redan innan grundutbildningen binds till ett förband för GSS-anställning, hemvärnet, specialistofficersutbildning eller officersprogrammet. Rekryten är inte bunden av något avtal och har friheten att söka sig någon annanstans, men det är på det sättet rekryteringen går till på i praktiken. Man rekryterar alltså direkt från det civila samhället oavsett inriktning, med knapphändig information om den sökande och den sökande har inte heller någon förkunskap om Försvarsmakten och dess verklighet.

Effekten av att istället inledningsvis genomföra den grundläggande utbildningen på tre månader innan man tar steget vidare i Försvarsmakten (eller väljer att inte göra det) skulle innebära att individen hinner få in en fot i Försvarsmakten och sedan kunna komma fram till om det är intressant eller inte, samt konstatera med ett bättre underlag om hur man fungerar i organisationen och om

man passar för den kommande tjänsten eller inte.

Likväl skulle Försvarsmakten också att få ett bättre beslutsunderlag att gå på när de rekryterar, och inte endast resultaten från de extremt tunna gallringstester som genomförs vid rekryteringsmyndigheten i dagens läge, och kan således fatta bättre förankrade beslut.

Jag, och flera med mig, uppfattar tendenser och viljor, särskilt på nivåer utanför och över Försvarsmakten, att vår myndighet ska agera för att spegla samhällets attityder och värderingar, samt personalen bestå av ett tvärsnitt av samhället. Just detta specifika tänk vill jag kommentera.

Helt klart skall försvaret agera för att spegla vårt samhälles attityder och värderingar!

Men ska det verkligen förutbestämt bestå av tvärsnitt av samhället?

Det är här min rädsla och kluvenhet träder fram: Skulle det i sådana fall innebära att personal kvoterar in i framtiden, i syfte att spegla övriga samhällets värdegrund? Eller ska det uppnås på ett annat sätt? Till exempel om alla svenskar blir mönstringsskyldiga och de lämpligaste tas ut så kommer man åtminstone närma sig tvärsnittet av samhället vad gäller etnicitet och kön.

För de som anser att kvotering i grundrekryteringen är aktuellt, undrar jag följande:

Ska vi inte ha de som är bäst lämpade för en given befattning? Varför finns det en politisk debatt om vår försvarsförmåga om vi inte ens försöker uppnå högsta förmåga att försvara oss själva? Låt Försvarsmakten egenhändigt besluta om vad som är bäst för vår försvarsförmåga på den nivån. Det rör den militära strategin, inte den politiska strategin, och det är inte en politikers uppgift att direkt påverka det militära ansvarsområdet, men det är deras indirekta uppgift att göra det i form av anslag och godkännande/icke godkännande av militära förslag, när det påverkar den politiska strateginivån.

Om Försvarsmakten börjar med kvotering i sin grundläggande rekrytering gör man både landet

och individen en björntjänst: Individen kommer i sin framtida arbetsgrupp sticka ut just på grund av att den blivit kvoterad och kommer också således behandlas efter det, och den är alltså inte heller nödvändigtvis bedömd som lämplig för sin befattning, i alla fall inte till den nivån som övriga. Detta leder indirekt till en ineffektiv arbetsgrupp som tyvärr får en ypperlig förutsättning att befinna sig i ett nedbrytande rollsökningsstadium, istället för att jobba med det de ska jobba med – att vara de bästa krigarna de möjligen kan vara.

Det är inte heller särskilt feministiskt tänkt att kvotera, snarare tvärtom:

Att tänka feministiskt är bland annat att inse att män och kvinnor till del lever under olika villkor, att acceptera dess olikheter, och att använda deras positiva egenskaper där de som bäst kan träda fram. Inte att forcera fram tillfällen där alla, oavsett kön, gör exakt samma sak. Detta gäller självfallet även skillnader i etnicitet och i största allmänhet angående personlighet och personliga egenskaper hos olika individer.

Anser man att kvotering är vägen till en bättre försvarsmakt så har man missuppfattat Försvarsmaktens uppgift och hela dess existensberättigande. Försvarsmakten är vår försvarsförmåga. Att föreslå ett system som innebär kvotering är att inte ta vår försvarsförmåga och suveränitet på allvar. Är det verkligen värt att satsa så mycket på att spegla samhällets värderingar om det sänker försvarsförmågan?

Frågan är slutligen, vad ska vi ha vår makt till försvar till?

Ska den användas som ett politiskt verktyg där politiska partier kan spela ut varandra och påverka opinionen genom att utnyttja denna som exempelvis värdegrunds- och budgetregulator? Eller ska den användas som ett politiskt verktyg för att värna om vår frihet, säkra vår suveränitet som stat, och se till att det faktiskt finns någon budget och värdegrund att tala om över huvud taget?

Emil Englund/LedR

Låt oss rekrytera med löparstället på!

Vi som är GSS/T har fått i uppdrag av våra högsta befäl att hjälpa till med att rekrytera duktiga medarbetare till förbanden. Och vi vill gärna hjälpa till!

Vi har bland annat informerat de duktiga kamraterna från värnplikten och kollegorna från utlandsmissioner om hur det är och vad man gör som GSS/T. Men vi kan mer än så.

För att ytterligare väcka intresse hos duktiga och motiverade medborgare kan det vara så enkelt att man bär förbandets logga i sin vardag, till exempel när man pliktroget bibehåller sin fysiska kapacitet i löparspåret eller på gymmet. Detta är dessvärre inte möjligt då löparstället inte gäller fast anställda deltidssoldater. För mig är det här obegripligt att GSS/T inte får ut sitt löparställe.

Organisationsforskningen har sedan länge bevisat hur viktigt det är med symboler för att skapa starka organisationer. Det gäller i allra högsta grad Försvarsmaktens förband. Att bära sitt förbands kläder i samband med fysisk aktivitet är viktigt om vi ska kunna fortsätta med att rekrytera motiverade individer till förbandet. Kläder som visar förbandstillhörighet öppnar upp till samtal där nyfikna och motiverade individer inleder konversationer om förbandet och hur man kan söka sig dit. Vi som är GSS/T vill vara förbandets ambassadörer och vi vill informera medborgare om vad vi gör och hur man kan bli GSS/T eller GSS/K.

Låt oss vara det och ge oss möjligheten att bära förbandets löparställe.

Jonas Gutö/Lv6

Streck i debatten

Här kommer en bön om klagörande och efterlysning av vad som gäller för antal streck på meniga soldater. Jag har en tolkning och när jag tidigare ansåg mig vara nära tre års tjänstgöring visar det sig att det finns lika många tolkningar som det finns anställda i Försvarsmakten. En skitsak tycker säkert många men det är det inte, för om det inte är så noga kan vi alla ha lika många streck. Frågan är om värnplikt räknas? Räknas tid i gamla utlandsstyrkan? Är det från påbörjat tredje år? Eller är det efter tre år? Kan en enskild soldat byta antal streck själv eller är det chefen som tar beslut? Det finns förband som ger extra streck för gjorda missioner och en del andra avarter.

För övrigt anser jag att man bör få jobba kvar även efter 8 år.

Ivar Edfeldt/F21

35 grader i Koulikoro

Vad "genomgång av terrängmodell" och "orientering" heter på Malis största språk-bambåra är oklart. Men klart är att det är precis vad den maliska plutonsergeanten förvisar för andra plutonen, 3ème Compagnie d'infanterie i Malis armé – under överinseende av de svenska instruktörerna från 32a underättelsebataljonen på K3 i EUTM Mali. De är den andra kontingenten på plats och när du läser detta har de tränat kompaniet i strid i bebyggelse och haft slutövning.

Foto: Fredrik Sörlin/K3

VIDAR

är ett nytt arbetssätt och systemstöd för hantering av handlingar och ärenden inom Försvarsmakten

VIDAR

- effektiviserar handläggningen av ärenden
- förenklar samarbetet över förbandsgränserna
- gör det lättare att söka och hitta information

VIDAR

införs under hösten 2013